კვირა 31 იანვარი. ფასი 10 კაპ.

მათრახი

№ 5. — სალამური
ყოველ-კვირეული იუმორ. ჟურნალი.

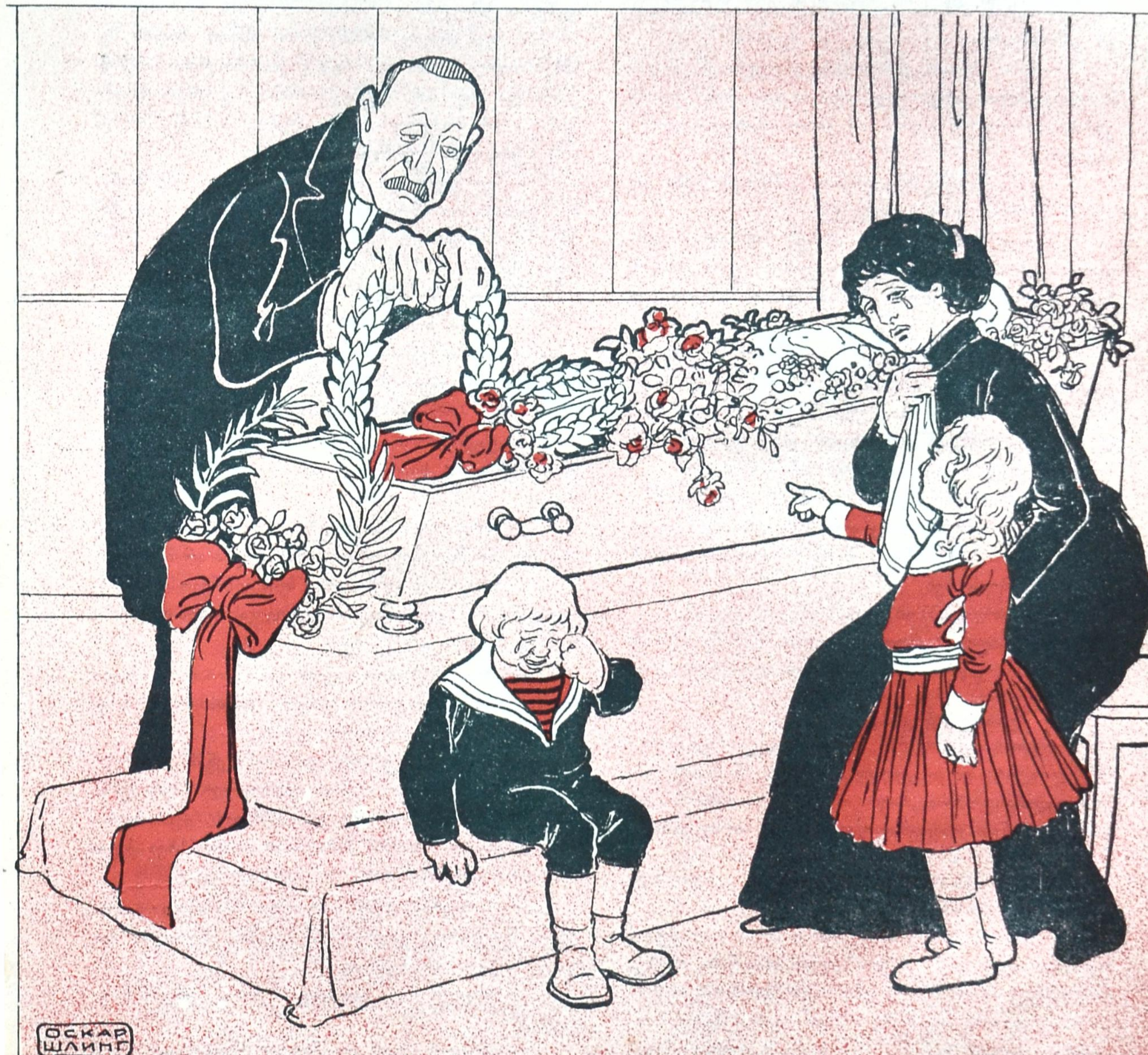

ლითოგრაფია ს. ზიხოვისა.

გ უ ლ კ ე თ ი ლ ო ბ ა,

პატარა ქალი. დედილო, ვინ არის ეგ კეთილი ძია?

მგლოვიარე დედა. ეგ, შვილო, ტრამვაის დირექტორია. შეხედე რა ძვირფასი გვირგვინით გაახედნიერა ჩვენი ოჯახი!!!

ეშმაკის ინტერვიუ.

ქუთათურ ინტელიგენტთან.

— თქვენ, ბ-ნო ეშმაკო, საშიში ვინმე ხართ.

— ვითომ და რათაო?

— რათა და იმიტომ, რომ გამოგვტყუვთ რასმე, გამოაბამთ კუდს და უცებ გაზეთში უკრავთ თავს.

— განა ამით რა დაშავდება?

— არაფერი, მაგრამ ხომ იცით, ყველას არ ესიამოვნება თავისი აზრის საჯაროთ გამოცხადება. „კაცია და გუნებაო,“ ტყვილათ კი არ ამბობს ანდაზა.

— თქვენ აზრისა კი არა, სწორეთ წინაალმდეგი გამოაშკარავება გეთაკილებათ მგონია.

— ჩემი აზრით, ქუთათური ინტელიგენციის დასასურათებლათ სრულიად საჭირო არ არის ვისიმე კერძო პიროვნება აიღო. აქ ერთი უსახელო არსია საჭირო.

— განა ინდივიდუალური განდრეკილება ამ არსთა შორის აღარ არსებობს?

— იცი რა გიპასუხოთ ამაზე? მართალია განვლილმა მოძრაობამ ორასი საუკუნით უკან დასწია ჩვენი ხალხის ცხოვრება, მაგრამ ერთი სიკეთე კი თვალსაჩინო მოგვიტანა...

— რა არის ნეტავი ეს თვალსაჩინო სიკეთე?

— მოგახსენებ, მოგახსენებ. მან მოსპო ჩვენში ეს დაწყევლილი პარტიობა. უწინ რომ თხასა და მგელსავით უყურებდენ ერთმანეთს, დღეს გეიხედავ და რას დაინახავს თქვენი თვალები...

— ალბათ დღეს კატასა და ძაღლსავით არიან!..

— არა, სრულიადაც არა: ძაღლსა და კატასავით კი არა, ერთმანეთს თვალში რო ჩაუვარდენ ხელს არ ამოისვამენ.

— მართლა ამბობ, თუ ხუმრობ, კაცო?

— სადაური ხუმრობაა. ღვთის წინაშე ამ საქმეში დიდი ღვაწლი მიუძღვის იდგილობრივ პრესასაც.

— ქუთათურ პრესას?

— დიახ ქუთათურს. დღეს ყველა ჩვენებური ინტელიგენტი ე. ი. ყველა მოაზრე ინდივიდუუმი ქართველთა ტომისა, საერთო ნიადაგის ძებნაშია და წარმოიდგინეთ რამდენათ წავდგით ამ მხრივ ნაბიჯი წინ.

— განა ბევრი „საერთო ნიადაგი“ აღმოჩნდა ცხოვარებსა და მგელთა შორის?

— გასაოცარი, განსაცვიფრებელი! თუ ქუთათურმა, მაგალითად, ისეთი ქუდი დაგინახა თავზე, როგორსაც თითონ იხურავს; ისეთი გალსტუკი, როგორსაც თითონ იკეთებს; ისეთი ფეხსაცმელი, როგორსაც თითონ იცვამს, ეს აშკარა საბუთია იმისი, რომ თქვენ შორის დიდი, ძლიერ დიდი „საერთო ნიადაგი“ ყოფილა.

— ნუ თუ მარტო ეს კმარა? ფეხსაცმელი მესმის, მაგრამ გალუსტუკი რაღა შუაშია? ის ხომ ნიადაგიდან ეგზომ მოშორებულია?

— რასაკვირველია კმარა. ხომ გაგიგონია: „როცა არ იყოს, ცოტა კმარიყოსო.“ თუ მეტი არაფერი არ აღმოჩნდება, მაშინ ესეც იკმარებს.

— კი მაგრამ...

— რაღა მაგრამ, სჩანს საკმარისი ყოფილა თუ კი ასეთი თანხმობით მუშაობენ გუშინდელი მტრები. თფილისი ამ მხრით ერთობ ჩამორჩა ცხოვრებას. მართლაც, დრო არის დავფიქრდეთ ჩვენს აწმყოზე და შევეცადოთ იმ უფსკრულზე ხიდის გადებას, რომელსაც ეგრე უგუნურათ აღრმავებდენ მოუმწიფებელი ჭაბუკები.

— უკაცრავად ბრძანდებით! ასეთი ხიდის შესახებ თფილისის პრესაშიაც გადაისროლეს ნაპერწკალი და თუ მას ჯერ-ჯერობით გრანდიოზული შენობა არ მოჰყოლია, ეს გარემოებას მიეწერება და არა სურვილის უქონლობას.

— სურვილი და სიტყვა საქმეს ვერ შეეწონება. ქუთათური ინტელიგენცია თავისს სიტყვას საქმით ასაბუთებს და ჩვენ უკვე მზათა გვაქვს ორი ასეთი ხიდი.

— როგორი ხიდი?

— ისეთი ხიდი, რომელზედაც ყველას შეუძლია სიარული და რომელიც მძლავრათ გადატყორცნილია უფსკრულის სიღრმეზე.

— ეს რომელი ხიდებია?

— ეს გახლავს „ფონი“ და „ჭინკა“! აქ ყველას შეუძლია სიარული და თავისი წვლილის შეტანა.

— კარგი მაგრამ, როგორ მოაწყვეთ ისა, რომ საერთო მოქმედების დროს უთანხმოება არ მოგდით?

— სრულიად უბრალოთ. ჩვენ ვირჩევთ ისეთ ნიადაგებს, რომელიც საერთოა ყველასათვის და ამასთანავე საწყენი არავისთვის

— ერთი სიტყვით თქვენ გაგიშლიათ ფრთები და „ვიწრო“ პარტიული სფეროდან სამყაროს სივრცეში გადმოფრენილხართ. არა?

— ოოოჰ, გიკურთხა ღმერთმა ენა! სწორეთ რომ გამოვშორდით ვიწრო პარტიულ ქეჩხოებს. ჩვენი საქმე აშკარაა, სახე კი საერთო ქუთათური ინტელიგენტი მისაბაძი მაგალითი გახდა სხვა ქვეყნის ქართველებისათვის.

— კი, მაგრამ თქვენი ხიდეები რო ისეთი გამოდგეს, როგორიც კრილოვის იგავშია აწერილი და ვინმე მატყუარას ჩაუტყდეს?

— როგორ თუ ჩაუტყდეს? რათ უნდა ჩაუტყდეს?

— იმიტომ, რომ თუ წინეთ ჩხუბობდენ ხომ ან ერთი, ან მეორე სტყუოდა და ის ხიდი მტყუანს ვერ იჭერს თურმე. მაშინათვე ჩაუტყდება.

— რას ამბობ კაცო?

— რას ვამბობ და სიმართლეს.

— მერე ვის ჩაუტყდება?

— ვისა და ვინც სტყუის.

ჩემი მოსაუბრე, კრილოვის გმირისა არ იყოს, ცოტა შეკრთა. ხუმრობა ხომ არ არის ქუთათური ინტელიგენტის აღტაცების ხანაში ,,საერთო ნიადაგზე'' ეჭვის შეტანა?! მე შევნიშნე მისი შეშფოთება და დავამშვიდე:

— არა კაცო, გეხუმრე. ვინ გაიგონა ისეთი მტკიცე ხიდის ჩატეხა და ისეთი ,,საერთო ნიადაგის'' შერყევა, რომელიც ასე მძლეთა მძლეთ იჭერს და იმყარებს ყველა მსურველს!

— მე კი ჩემი დამემართა და! წელანაც აკი გითხარი რადაცას გამომტყოვ და საგაზეთოდ გამიხდი მეთქი. ახლა ჩემს სიმხდალეს ალბათ მთელს ჯოჯოხეთს მოჰფენ.

— ნურაც მაგისი შიში გაქვს. ჯერ ერთი ,,ჩხიკვს რა ჰქონდა ყვავს აძლევდესო'', ქუთათურ ინტელიგენტს რა უნდა გამოსტყუოს კაცმა. მეორეთ ჯოჯოხეთის მკითხველებმა კარგა ხანია იციან საზოგადოთ ინტელიგენტების მამაცობა და კერძოთ ქუთათურებისა; მესამეთ და უკანასკნელათ თქვენ ხომ არც საკუთარი აზრი გაქვთ, არც ,,კერძო ინდივიდუალური განსახივრება'' მაშ ჯოჯოხეთის მკითხველები თქვენ ხომ ვერ ამოგიღებენ მხედველობაში და ,,საერთო ნიადაგზე'' ბევრი თქვენისთანა ბოგინობს. მშვიდობით!

— ? ?

ეშმაკი.

ყ ვ ა ვ ი ლ ე ბ ი.

—

დილის ბინდ-ბუნდზე ტურფად გაშლილა
ბაღის სიცოცხლე, ბაღის მშვენება,
მზე სხივებს აფრქვევს,
ნიავი არხევს
ბულბული უსტვენს, ეშხითა ბნდება
ნაზი პეპელა თავს დაფარფატებს,
ხან ჩაუქროლებს, ხან მასთან ჯდება.
ოქროს ფერ ფერფლებს,
მის ნაყოფ ფესლებს
სხვა ვარდს მიუტანს... შუამავლად ხდება.
აგერ ზამბახი სურნელსა აბნევს
იგიც ნიშნს უგებს ნაცნობ ყვავილებს,
გვერდით კი ია
ნაზი, გულ-ღია,
ტუჩ-გაპობილი შესცინის სხივებს,
მაკრამ ვაჰ, მწარედ დასტვინა ქარმა!
მიყლიტ-მოყლეტა, გაატიალა
მათი ფოთლები,
ბედშავ-ობლები
ულკოოთ ჰაერში დაატრიალა.
შემდეგ ულმობლათ დაუშვა პირქვე,
ჭაობში მისცა ბინა ტანჯულებს
და თვით გლოვის ზარს
გულისა შემზარს
მარად უმღერის ლაფში დაფლულებს.

ჰოი ფოთოლნო, ობოლ ოხერნო!
მოგტირით თქვენა დამჭკნარნო უდროთ,
რომ უსამართლოდ მოგწყვიტეს მშობელთ,
დაგასამარეს ბედ-შავნო ულვიოთ,
რომელთაც ბრძოლის არ შეგწეთ ძალა,
უიარაღოთ გშობათ ბუნებამ
წამს შეუძლია მოგსპოთ, გაგაქროთ
სულ უმნიშვნელო უბედურებამ.
მაგრამ მძაგს კაცი, სავსე ძალ ღონით,
ტანჯონ, აწამონ არ მებრალება
რომელიც თვის ხვედრს დამონებია,
ვერ გაუბედავს მტრის შებრძოლება.

ნ. ჩხიკვ ძე.

---

* * *

მე შენს საფლავში მიწას ვერ ჩაყრი,
ვერ გაგიმეტებ დასამარხავათ..
ვერ დავანებებ შენს თავს, ძვირფასო,
სამარის ჯურღმულს მაცქერალს შავათ.
თუმც შენ მკვდარი ხარ, სარეცელს მწოლი,
სამარეთ ექ ც ჩემს წმიდა გრძნობას,
მარა მე მაინც ხელს ვერ შევუწყობ
შენს დამიწებას, ქვესკნელს გაქრობას...
მინდა თავს ვადგე შენს წმიდა სახეს,
მინდა ვილოცო, ვით იმ დროს ნეტარს,
როდესაც დამთვრალს ბედნიერებით
მელიმებოდი. მაწვდიდი ნექტარს..
ვიგონებ იმ წუთს... ვივიწყებ აწმყოს
და კვლავ ვლოცულობ მე მუხლ მოყრილი...
ვერას დააკლებს ღვთაებრივ გრძნობას
ბნელი სამარე, შავი სიკვდილი...
ვილოცავ ასე, მხურვალეთ, გრძნობით,
ლოყას დამიწვავს ცხარე ცრემლები,
შენს წმიდა ხსოვნას გულს გავუტახტებ
მის წინ დავიწვი, ვესაკმევლები...
ვინ იცის... იქნებ ლოცვამაც გასჭრას,
მკვდრეთით აღმიდგე, მომეხალისო
და, როგორც მაშინ, დაუვიწყარო,
გული ტანჯული შვებით ამივსო,—
შენებრ მეკვეთო, მკერდში ჩამეკრა
ჩემს გულის ფეთქას შენიც შემატო,
არ მომიძულო, შენი მგოსანი,
აღარ დამტოვო ბედკრული მარტო...
ეხლა კი ეხლა.. მიწას ვერ გაყრი,
ჩემო ძვირფასო, დასამარხავათ,
ვერ დავანებებ შენს თავს, სულის დგმავ,
სამარის ჯურღმულს მაცქერალს შავათ...

ვ. მალაქი: შვილი.

დაწყევლილი წრე

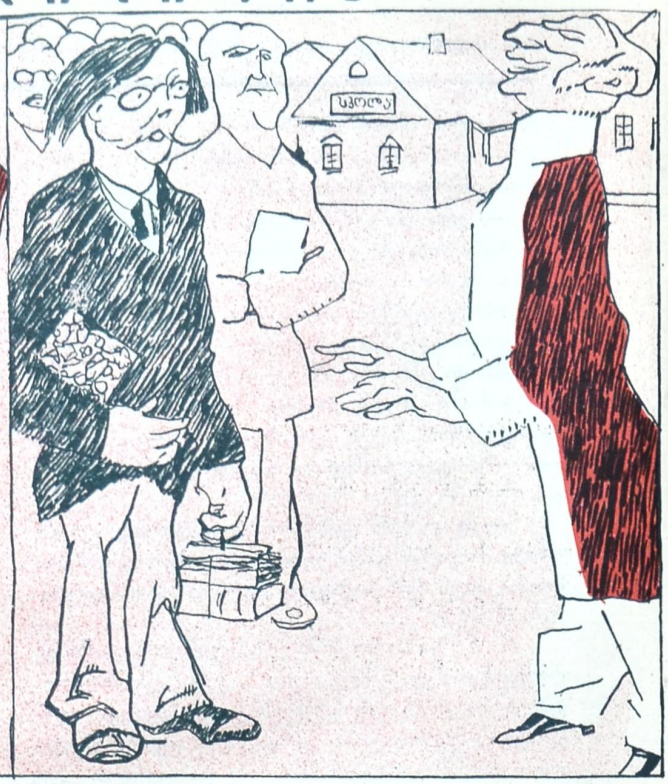

ხალხმა წერა-კითხვა არ იცის და ვერ წაუკითხავს, რომ არაყი საშიშარი საწამლავია.

ამისათვის საჭიროა სკოლებისა და მასწავლებლების გაათასება.

მაშინ ხალხი ზიზღით შეხედავს და ზურგს შეაქცევს არაყს

მაგრამ სკოლებისა და მასწავლებელთათვის საჭიროა ფული ე. ი. არაყის გაყიდვა.

მარიამ დემურიასი.

21 იანვარს, სრულიად მოულოდნელათ, გარდაიცვალა ჩვენს საზოგადოებაში კარგათ ცნობილი მოღვაწე ქალი მარიამ ივანეს-ასული დემურიასი.

მოულოდნელი იყო ეს სიკვდილი ყველასათვის, ვინც კი იცნობდა მარიამ დემურიას დაუცხრომელ ენერგიას, თითქმის ახალგ ზრდულ გატაცებას საზოგადო საქმეში. ამ ბოლო ხანებში მის უმთავრეს სამოქმედო ასპარეზს საბავშვო ჟურნალი ,,ნაკადული'' შეადგენდა, რომლის რედაქტორათაც ითვლებოდა. გარდა ამისა მარიამ დემურია მონაწილეობას იღებდა თითქმის ყოველგვარ საზოგადო დაწესებულებაში, სადაც კი მისი დახმარება იყო საჭირო. ბევრი შრომა მიუძღვის აგრეთვე სახალხო წარმოდგენების მოწყობა-მოწესრიგების საქმეებში, სადაც ამ უკანასკნელ ხანამდე მუშებთან თანხმობით მოქმედებდა.

კვირას, 24 იანვარს, მიწას მიაბარეს მარიამ დემურიას გვამი. მიუხედავათ ცივი და ნოტიო ამინდისა გამოსვენებას დიდ-ძალი საზოგ დოება დაესწრო. მიცვალებულის კუბოს ამკობდა მრავალი გვირგვინები ცოცხალი ყვავილებისა. წარმოითქვა რამოდენიმე მხურვალე და გრძნობიერი სიტყვა, რომლებშიაც გამოითქვა მწუხარება მისი მოღვაწეობისა და დაუღალავი ენერგიის ასე უდროვოთ დაკარგვის გამო.

ზამთრის ღამე.

სევდის მგვრელი ქარიშხალი
დაჭქვითინებს ულრან ტყესა.
ხან მოისმის მისი გმინვა,
და ხან მწარე ამოკვნესა.

ტყე, ჯაგნარი გაფაფრულა,
მთის ნაკადი მოჰყვა კივილს,
თითქოს მშობლიურ ტანჯვისაგან
ის განიცდის მწვავე ტკივილს.

არა... ზამთრის ჯადო-ყინვა
ტანზე უჭერს რკინის მარწუხს,
მიტომ არის, საცოდავი,
რომ ხმამაღლა ჰკივის და სწუხს.

შორს... შორს... სადღაც ზღვა ქოთქოთებს,
თითქოს სცემენ ბარაბანსა:
ბნელში ღაძრწის ღამის ჯადო
და დასძახის მქუხარ ბანსა.

ჩუ! ეს რაა? ბარაბანზე
თითქოს ტყავი ჩაიფლითა?
არა, ეს თვით დემონია!
აცეკვდა და ჩაჰხითხითა:

,,დიპლიპიტო, ტაში! ტაში!..
ეს ქვეყანა ჩემიაო,
ღვთისაგან მოძულებული
და ნაანათემიაო.

დავტოროვ და ავალაფებ...
გავლობ-გავკრავ ყველგან გზასო:
კონტრაბანდას, დაუჭერელს
არ გაუშვებ აოა რასო!

დიპლიპიტო, ტაში! ტაში!
დიდლი დალალიანეო...
ზამთარო, შენ გენაცვალე,
იხშირ ბნელ ღამიანეო!..''

ბნელა... მძაფრი ქარიშხალი
დაჭქვითინებს ულრან ტყესა:
ხან მოისმის მისი გმინვა,
და ხან მწარე ამოკვნესა.

ცაზე აღარც ვარსკვლავები!..
აღარც მთვარის ბაცრი შუქი...
და ქვეშ მიწას, ხმა ჩაკმენდილს,
ზურგს უმშვენებს ცივი ქურქი...

ნ. ზომლეთელი.

დეპეშები.

ხაშური. ძველ წელთან ერთათ ისტორიას ჩაბარდა ძველი,—მთავრობის მამასახლისიც, რამაც ძალიან დაამწუხრა აქაური ხულიგანები... ადმინისტრატიული წესით გადასახლებულ ლორებს პირველ იანვრიდან ნება დართული აქვთ სამშობლოში დაბრუნდენ და მშვიდობიან ცხოვრებას შეუდგენ..

სოფ. ოფეთი. მამა სიმონმა გახსნა ,,საზამთრო'' სკოლა.

აბაშა. (გურია) ჯერ კიდევ ვერ გაიგეს რა იქნა ის 120 ქანქარი, რომელიც სამკითხველოსათვის მოაგროვეს. გადაწყვეტილია ,შენც სუ, მეც სუ''.

აბაშის საზოგადოებამ რო საფრენი ნავების მოგონება გაიგო, სასოფლო გზების შეკეთებას თავი მიანება.

თელავი. გიმნაზიის საქმე ჩინებულათ მიდიოდა, განზრახული იყო პირველ იანვარს გაეხსნათ. მაგრამ რადგანაც მოსალოდნელია კუდიანი ვარსკლავის ჩამოვარდნა, ამიტომ გადასდვეს. როგორც კი კომეტა ჩამოვარდება, მეორე დღეს გიმნაზიაც გაიხსნება.

თელავი. ამ წინაზე ნერსესას დუქანში დასდგეს ახალი პიესა ,,ლოთობა''. წარმოდგენამ მწყობრათ ჩაიარა, თუ ბოლო მოქმედების ხანჯლობანას არ მივიღებთ მხედველობაში.

აქვე, მშრალს რიყეზე, აკეთებენ დაკიდულ ხიდს. როგორც ამბობენ ხიდი დანიშნულია ჰაეროპლანების სავლელათ.

ტრფიალი.

(ეძღვ. ზოგიერთ დფთიფოთ ბიეტებსა და მოდგ-წეებს)

მიყვარს ჰანგი ტკბილ დუდუკის,
წინაპრული .. მშობლიური;
და კოჯორის გრილი სიო,
როს ღვინით ვარ შენახური.

—

ქართლისა შვილს, მსურს ვიცავდე
მამა პაპათ ადათ წესსა,
ლაღ მოლხენას, აღმაფრენას
„ედემსა» და «სამოთხესა".

—

ან კი მეტი რა შეგვრჩება?..!
ლხინში ვლიოთ ძმებო დღენი;
შენც დუდუკო, გაგვაგონე,
ეგ ღიღინი, შვების მფენი!

—

მაშ, ჰე, ყრმანო! შემოვძახოთ,
ჭიქას ჭიქა შევახალოთ
და სამშობლოს სადღეგრძელოთ
ყანწი, ყანწზე გამოვცალოთ!

ტირიფი.

ტელეფონი.

—

— ძინ, ძინ, ძინ, ძინ!

— ძინ. ძინ. ძინ.

— ვინ არის ტელეფონთან?... ცენტრალნაია... გთხოვთ ქალაქის სამმართველოს შემაერთოთ... ა?.. დიახ... ქალაქის სამმართველოსთან .. დიახ, დიახ! გმადლობთ!

— ძინ. ძინ, ძინ! დარჩო?... ა? როგორ თუ ვინ?... დარჩო?.. სწორეთ ვერ გამიგია... მე მოგახსენებთ დარჩოს შესახებ... როგორ თუ დაახრჩვეს... ეგ შეუძლებელია... მე სულაც არ მიკითხავს .. აქ რაღაც გაუგებრობაა... ვინ რას ერჩოდა საწყალს .. ნუ თუ?.. რომელმა სასამართლომ?.. თქვენ უთუოდ მატყუებთ... გასაჯავრებელი რაა.. უდანაშაულო კაცი რისთვის უნდა დაეხრჩოთ? . რის ფოსტა, რას ამბობთ, ის ხომ უპრავის მოსამსახურეა... მგონია თქვენ შემცდარი ბრძანდებით.. ვინ როტმისტრია?.. ჩვენ ერთმანეთის აღარაფერი გვესმის... განა საიდან მელაპარაკებით?.. როგორ?.. ჟანდარმთა სამმართველო?!! რასა ბრძანებთ, მაშ უკაცრავათ ვყოფილვარ... მშვიდობით.

— ძინ. ძინ. ძინ. ძინ..

— ძინ ძინ. ძინ.

— ვინ არის?.. ცენტრალნია? . შემაერთეთ ქალაქის სამმართველოსთან, ქალაქის. ძინ. ძინ! საიდან მელაპარაკებით?.. აჰა! დარჩო ხარ?.. ვინ არის დაკლული კაცო?.. დარჩო, დარჩო... ბევრი კი არა ერთი დარჩო... ჯერ არ წაუღიათ?.. ეს როგორ შეიძლება... ღმერთო ჩემო... ვინ რას ერჩოდა საწყალს... სადაური წყალია... მტკვარი... მკვდარი?.. აქ რაღაც შეცდომაა... თქვენ საიდან მელაპარაკებით?.. ქალაქის სასაკლაო?.. ოი დასწყევლოს ღმერთმა! უკაცრავათ... მშვიდობით.

— ძინ. ძინ. ძინ..

— ძინ. ძინ!..

— ვინ არის?.. ცენტრალნაია... ძალიან კარგი.. როგორ ვერ მიგახვდინეთ, რომ მე ქა-ლა-ქის სა-მართვე-ლო მინდა... გაიგეთ?... მზათაა... გმადლობთ... ძინ. ძინ .. ძინ... დარჩოა მაქა?.. ა?... რაო?... აღარავინ დარჩენილა?.. რა მოხდა, რა ამბავია?... ყველა დაასაფლავეთ!.. ვინ ყველა... რას ამბობ კაცო, მთელი უპრავა?... როგორ თუ რომელი უპრავა!.. მაშ მე ვისთან მაქვს ბედნიერება*) მუსაიფისა?.. დიახ საინტერესოა ვიცოდე თქვენ საიდან მელაპარაკებით .. არა, ტელეფონის აპარატიდან როა, ეს მეც კარგათ ვიცი... მაშ ის მინდა გავიგო, თუ რომელ დაწესებულებიდან... არა მოწყალეო ხელმწიფევ, ვიცი რომ ეს ფოსტა-ტელეგრაფის უწყებაა, მე მინდა გავიგო თქვენ სადა სდგეხართ... აპარატთან? ეს არ მინდა... სამსახური დიახ... ქალაქის სასაფლაო? ნუ თუ? უკაცრავათ მე ქალაქის სამმართველო მეგონა. . უკაცრავათ შეწუხებისათვის .. მშვიდობით.. ძინ... ძინ...

ესეც შენი ტელეფონი! განა ამას ის არა სჯობდა, თუნდაც დამეძლია დამტვრევის შიში და ტრამვაი თითონ მივსულიყავი ქალაქის სამმართველოში?..

დიახაც?!

ეშმაკი.

---

*) წარმოიდგინეთ სოფლელებო, ქალაქში ამგვარ მუსაიფსაც ბედნიერებათ სთვლიან, იმ ზომ თავაზიანი და ზრდილი ხალხი ასხია მას.

ეშმაკი.

ეშმაკის კალენდარი

თებერვალი.

თებერვალი კარებზე მოგვადგა. მიუხედავათ ამისა ჯერაც გაზაფხულია. მოსალოდნელია ტარო-სი არ შეიცვალოს და ეს მით უმეტეს თუ ბოლომ-დე ეგრე გასტანა.

მაშ გადავსტყორცნოთ ჩვენი თვალთა ხედვის ისარი თებერვლის სივრცეზე და შევეცადოთ ამოკითხვას იმისას, რასაც ეს მომავალი თვე გვიბედებს.

მსოფლიო ცხოვრება. ყველაფერი მწყობრათ და ლაღათ დასცურავს მის ულეველსა და დაუსრულებელ სივრცეში. მას შეემატება რამოდენიმე ახალი წევრი,—გალლეის კომეტა და ქუთათური უპარტიო ინტელიგენტები, (რომელთაც ევიწროვეათ არა თუ რომელიმე პარტია, არამედ დედა-მიწაც და თვით ჩვენი მზის სისტემაც-კი) ისინი კუდიან ვარსკვლავთან ერთათ დაიწყებენ ნავარდს მსოფლიოს უფსკრულში და სადარდელათ მხოლოდ ის ექნებათ, რომ განგებამ მათაც კუდი არ გამოაბა.

საერთაშორისო ცხოვრება. ჩვენი ბრწყინვალე „მამულიშვილების" მიხედულებით, ოსმალოები ბერძნებს მიჰყიდიან სადაო კუნძულ კრიტეს.

ჩრდილო-ამერიკის შეერთებული შტატები მანჯურიის ხელსა სთხოვენ ჩინეთის იმპერატორს, მაგრამ უარს მიიღებენ, ვინაიდან მანჯურიისათვის უკვე ჰყავს ჩინეთს ორი საქმრო: იაპონია და რუსეთი.

მოსალოდნელია ბოსნია გერცოგოვინას მოტაცება შემდეგ, რუსეთი დაუმეგობრდეს სლავიანთა მოდგმის ახალ სიძეს, —ავსტრიას. ამის შესახებ მაჭანკლებს (იგულისხმე დიპლომატები) უკვე მოლაპარაკება აქვთ.

შეიძლება თებერვლის შვა რიცხვებში გერმანიის იმპერატორს მოულოდნელათ დააცხინკვოს. ამის გამო რუსის „პატრიოტები" პირჯვარს გადაიწერენ; ინგლისის ლორდები სამხედრო გემების შენებას შეუდგებიან; საფრანგეთი ქარტაზე ფათურს დაიწყებს; ავსტრია „ღვთის წყალობას" უსურვებს.

სპარსეთის საზღვრებს გადმოლახავს და სამშვიდობოში (იგულისხმე რუსეთი) გადმოვა 4267 სპარსელი ხულიგანი.

რუსეთის ცხოვრება. სხდომის დროს, დუმის თავმჯდომარეს დაესიზმრება პრემიერ მინისტრის გადადგომა და თითონაც გადადგომას განიზრახავს.

ცნობილი დუბროვინი ფინლიანდიის გენერალ-გუბერნატორობას ითხოვს.

ოდესის უნივერსიტეტის „პროფესორები" პროტესტს გამოუცხადებენ ოსმალეთის მთავრობას აბდულ გამიდის დატყვევებისათვის.

გურიის ყოფილი გენერალ-გუბერნატორი ტოლმაჩევი ახალ საარჩევნო კანონს გამოსცემს ქ. ადესისათვის.

მთავრობა რევიზიას დაუნიშნავს უცხოეთის ყველა ბანკებს, რომ "აღმოაჩინონ" ინტენდანტების მიერ შენახული ფულები.

უმაღლეს სასწავლებლებში გაიხსნება ცალკე ფაკულტეტი «საპოლიციო მეცნიერებისა» სადაც მოამზადებენ უნივერსიტეტებისათვის საჭირო ბოქაულებს.

საქართველოს ცხოვრება. ბათუმის ქალაქის თავი სამძიმრის დეპეშას გაუგზავნის საფრანგეთის პრეზიდენტს, პარიზს წარღვნის გამო, თუმცა ყოველი წვიმის დროს ბათუმის ზოგიერთა ქუჩები სანაოსნო მდინარეს ემსგავსებიან ხოლმე.

ფოთის გალავა პეტერბურგს წავა ახალი ვალის ასაღებათ, რადგან ცოტა, თუმცა მილიონია, მაგრამ მაინც კვიმატი რიცხვია და ბარემ ხუთმეტათ გახდის.

ოზურგეთის რეალურ სასწავლებელს უნივერსიტეტათ გადააკეთებენ და პროფესორათ ბ-ნ გორგასლიძეს მიიწვევენ.

ქუთაისის ქალაქის გამგეობა დაადგენს ქალაქისათვის სასმელი წყალი ნატანებიდან (გურია) გამოიყვანოს და რადგანაც ეს დაბლიდან მაღლა მოდის, ინჟინერათ მოიწვევს ბ-ნ „მაზრელს».

ქუთაისიდან ხონამდე და ხონიდან სამტრედიამდე ტრამვაის გაყვანას მიანდობენ ბ-ნ ბატაილს, როგორც დახელოვნებულსა და მცოდნე ადმინისტრატორს,

თფილისის თვითმართველობის იუბილეზე დასასწრებლათ ბათუმიდან ჩამოვლენ მალიარიის ბაცილები ბ-ნ ჟურულის თავმჯდომარეობით, ხოლო ფოთიდან მომღერალ ბაყაყთა ხორო იონა მეუნარგიას თავმჯდომარეობით.

ექსკურსიები. მოგზავრობა ერთი უმთავრესი საშვალებაა განვითარებისა. თფილის ქართულ საქალაქო სკოლების მასწავლებლებს განზრახვა აქვთ ექსკურსია მოაწყონ „დედა-ენაში« სამოგზავროთ.

თფილისის სათავად-აზნაურო გიმნაზიის მასწავლებლებს ბ-ნ მზრუნველი ნებას დართავს რიგრიგობით იმოგზავრონ ქალაქის ქუჩებში მეთუთუნეობის შესასწავლათ.

თფილისის ქალაქის გამგეობა ექსპედიციას შეადგენს „წყნეთის პროსპექტზე" (ვაკე) ტლაპოების გამოსაკვლევათ.

ადგილობრივი ადმინისტრაცია განიზრახავს ზოგიერთი რედაქციების შესწავლას. ნეტავი იმ რედაქციას!

ცნობილი არტ. იმედაშვილი-ხაშმელი საგასტროლოთ ჩამოვლის გარე კახეთის უმთავრესს ქალაქებს

ტეხნიკის განკითარება. ინჟენერი ქანანოვი მოიგონებს ტორპუზს, რომლითაც შესაძლებელი გახდება ტრამვაის დირექტორის უზომო მოთხოვნილებათა შეჩერება.

ფოსტა ტელეგრაფის ადმინისტრაცია ისეთ სწრაფ ავტომობილებს შეიძენს, რომელთა საშვალებით ადგილობრივ კორესპოდენციას ერთ კვირაზე ადრე მიიღებ, თუ კი გზაში არ დაიკარგა.

„თფილისის ფურცლის" რედაქცია გამოიწერს ისეთ სასტამბო მანქანას, რომელიც თითონ დასწერს და ააწყობს მეთაურ წერილებს გაზეთისათვის. მანქანა უსულო და უპარტიო იქნება.

ერთი იმერელი ხუცესი, (უეჭველია ზეშთაგონებით), მოიგონებს ახალ ლოცვა-მიმართვას „პრის ტაო ჩვენოს", რომლის საშვალებით ყოველად უხიფათოდ მოიკრიბება დრამა-ფული.

ეშმაკი.

მესტვირული.

(ბაქო-ბალახანისათვის)

მომბეზრდა მკვდრული სიჩუმე,
მეტყველსა უმეტყველობა,
ვერ ეძლებს გული ჭირ-ვარამს,
ლამის დაეტყოს ხელობა.
სიფლიდე, გაუტანლობა,
ჭირათ სჩვევია ყველასა,
დღეს მეგობრულად რომ გკოცნის,
ხვალ მოგიწამლავს სმენასა.
სად ძალმიძს სრულად აღვნიშნო
ქვეყნისა უსამართლობა?
შური და მტრობა, სილაჩრე,
ღალატი, გაუმაძღრობა?!!
მსურს გესლიანი სიტყვებით
ბოროტსა მწარედ უკბინო,
რომ მტერსა მოხვდეს ფინდიხი,
გველივით ავასისინო.
მაგრამ დღეს სხვა მაქვს მიზანი,
არც მცირე, არც თუ ძნელია,
მსურს ბაქოს მივეხმატკბილო,
ვცდი, თუ კი შევიძელია.

—

ქართული საქმიანობა,
(ეშმაკსაც მოეხსენება)
მხოლოდ ლამაზი სიტყვაა,
ზოგს საქმედ მოეჩვენება.
ბალახანაში დაარსდა
,,სცენის მოყვარეთ'' ჯგუფია,
(ალბათ თქვენც გაგეგონებათ,
იგი ,,ღალღასაც'' უქია,)
მაგრამ დღეს იმას ვეძიებთ ..
(ზოგმა სულ თავი იტეხა,)
არ ვიცით: ჩანთქა უფსკრულმა,
თუ კლდეზე გადაიჩეხა,
ნეტავი მკვდარი გვენახა,
ცოცხალს კი აღარ ვჩიოდით,
არ გვყავდა, მაგრამ მაშინაც
იოლათ გამოვდიოდით.

—

ჩვენ მარგალიტიც ვიხილეთ,
ხელის გულს საგოგმანები,
სახელათ ჰქვია ,,მარცვალი''
(რომ დაითესოს ყანები)
ალექსანდრეა მთესველი...
(ოჰ ,,ბედნიერო'' თაობავ,
სიტყვავ და საქმევ საგმიროვ!
სიმტკიცევ გამბედაობავ!..)
ყველაფერს ითმენს ქაღალდი...
აქ მასაც ფერი წასვლია,
რომ ,,მგოსანს'' ახობაძესაც
შიგ ლექსი შეუხანხლია.
ვესტუმროთ იქაც ღიღინით
და მოვახსენოთ ძმურადა,
აუხსნათ, გავაგებინოთ
შემდეგი სათაურადა:
ვერ შველის საქმეს წამხდარსა
ყვირილი, მაღალ ფრაზობა,
მარტო ლამაზი სიტყვები,
უკუდო ,,დემოკრატობა''.

ანათემა.

სიმღერა.

—

არა, არა! კვლავ იმედით
ავაჟღერებ ჩანგის სიმებს,
და აღვიგზნებ ბრძოლის ცეცხლსა
გულში მიმქრალ-მინაძინებს.
ცას მივსწვდები, გადავაფხრეწ
მწუხარების ბურუს რიდეს,
ჯოჯოხეთს თავს მოვევლები
გადავლახავ კიდით-კიდეს.

—

იქ თუ ისმის მებრძოლთ კვნესა,
იქ თუ ისმის მოთქმა დედის,
გულს კაეშან მოდებულის,
მომდურავის ტიალ-ბედის,

ვერ შემაკრთობს იგიც, ვერა
და სასოს ვერ წარმიკვეთავს,
წინ მიიწევს მტკიცეთ გული,
მა შავ წყვდიადს აპობს, კვეთავს.

—

დე, აღელდეს ცხოვრების ზღვა,
ზვირთი ზვირთებს მიაჯახოს,
და უძლური ჩემი ნავი
სალ-კლდეს სტყორცნოს, მიანარცხოს.
არ შევდრკები, მაინც არა!
თითს ჩამოვკრავ შვების სიმებს
და აღვიგზნებ ბრძოლის ცეცხლსა
გულში მიმქრალ მინაძინებს.
ცას მივსწვდები, გადავფხრეწ
მწუხარების ბურუს-რიდეს,
ჯოჯოხეთს თავს მოვევლები
და მოვლახავ კიდით-კიდეს.

ბ. პელაშვილი.

გოგიას იმედები.

(შესტვირული)

თუმც დაგვიზამთრდა და თოვლმა
დაჯორგა მთა და ბარიო,
ყინვამ შებოჭა ქვეყანა,
ღრიალებს მუდამ ქარიო;
მზემ დაგვიძვირა სხივები,
მეფობს სიცივე მწარიო,
შეწყდა იმედი მრავალთა,
მძვინვარებს შიშის ზარიო, —
მარა გოგია კი ამ დროს
სულ სხვა ვაჟ-კაცი არიო,
მას არ აშინებს ზამთრისა
ქარ-ბუქი, ნიავღვარიო;
ის დასტრიალებს ოჯახსა,
უპირავს ნიჩაბ-ბარიო,
და მითი ებრძვის სტიქიას, —
გულ-კაჟა მეომარიო.
ამბობს: ასეთი ტანჯვის დღე
ხშირად მაქვს გადამხდარიო,
ასჯერ ვარ შიგან ნამყოფი,
გამომწვარ-გამომგბარიო,
და ეს გულს როგორ გამიტეხს,
ან რაა საშიშარიო?!.
დღეს თუ ქარ-ბუქობს ამინდი,
ხვალ დამიდგება დარიო,
ვიცი რომ გაზაფხულდება,
დრო მოვა გასახარიო,
ბოლო ექმნება ჩემს ტანჯვას,
სულ მალე, საცა არიო,
მზე გაუნათებს ქვეყანას,
მომცინარ-მომღიმარიო,
გაიფურჩქნება ბუნება,
სუსხითა გადამჭნარიო.
მეც ამისი მაქვს იმედი
მისთვის ვარ გულ-მაგარიო,
ვერ შემაშინებს ზამთარი,
ვერც მისი ნიაღვარიო...
და ვაი იმას, ვისაცა
არა აქვს რწმენა ამისო,
ის არ მოელის გაზაფხულს,
გულ გატეხილი დადისო,
თვალ ცრემლიანი, მშიშარა,
მხდალ კურდღელივით გარბისო,
ფუ, მაგისთანა ვაჟ-კაცებს...
სხვა რა მაქვს საიმათისო!..

ირაკლი.

შავი ქალაქი

ჭიათურა

(ცხელ-ცხელი და ახალ-ახალი ამბები.)

ბ-ნთ პერსონაკსა და ოტრარს 100000 მანეთი პრემია დაუნიშნავთ იმ სტატისტიკისათვის, რომელიც გამოიანგარიშებს, თუ საიდან, ან როგორ იღებენ სარგებელს წვრილი მოიჯარადრები, როცა:

ა) არენდისას იხდიან ფუთზე 1 კაპეიკს,
ბ) გადმოსატანს ,, ,, 3 ,,
გ) დამუშავების ქირას $2^1/_2$,,

ე. ი. სულ $6^1/_2$ კაპეიკს და ბ ნი პერსონაკ-ოტრანი-კი ყიდულობენ მათგან ფუთს 6 კაპეიკათ *).

* * *

რადგან განუწყვეტელი თოვლი, ქარ ბუქი და ყინვები არ არის, ბ-ნმა პერსონაკმაც მოუკლო მუშებს (შუა ზამთარში) თითო დატვირთულ ვაგონზე ორი შაური შეშის ფული.

* * *

24 იანვარს, ადგილობრივმა ცრამატ. საზოგ. გამგეობამ „ცნობილი არტისტის" ხარაიძის საბენეფისოდ წარმოადგინა ა. ტოლსტოის დრამა „პოსადნიკი" ნაქურთარგმანი ვ. გუნიასი (და-ძმა). როგორც მოსალოდნელი იყო, წარმოდგენა გადასარევათ ჩატარდა, თუმც ბევრი არავინ გადარეულა. დასასრული არ ჰქონდა დამსწრე საზოგადოების აღ..... (თითონაც მიხვდებით!)

---

*) თუ სახეში არ მივიღებთ წვრილ მოიჯარადრეთა ეგრეთ წოდებულ გამქუცველობას, რაიცა მდგომარეობს: მემამულის, დამმუშავებელის, გადმომტანის და სხვათა შექუცვაში, სწორეთ აუხსნელი დარჩება ეს საარაკო გამოცანა. ჩემის აზრით ამას ჩინებულათ ახსნიდა ცხონებული ლუარსაბ თათქარიძე. დღეს-დღეობით პრემიას ან წერა-კითხვის მთავარ გამგეობის მდივანი კი მიიღებს და ან ცნობილი სტატისტიკოსი ფ. გოგიჩაიშვილი. ვნახოთ. ეშმაკი.

* * *

ადგილობრივ უმუშევრებში ხმებია გავრცელებული სენ. ვატაცის მეორეთ ჩამოსვლის შესახებ. ყველანი დიდის აღტაცებით ძოელიან ამ ხმების გამართლებას, რადგან იმედი აქვთ სამუშაოს გაჩენისა. საქმე იმაშია, რომ შავ ქვის მრეწველთა საბჭო მხოლოდ ასეთ შემთხვევებში ასუფთავებს ხოლმე სიბინძურით განთქმულ ჭიათურის ქუჩებს.

* * *

პატივცემულ ბ-ნს პ. ჯ—ს მუშების კასიდან წაიმასუნილი 100 ქანქარის დაბრუნების ვადათ დაუნიშნავს 1985 **) წლის ზაფხული.

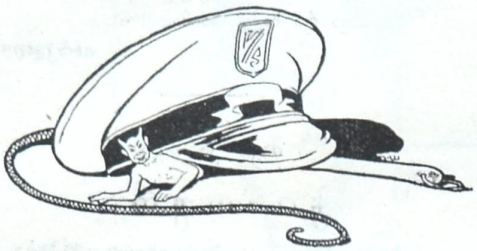

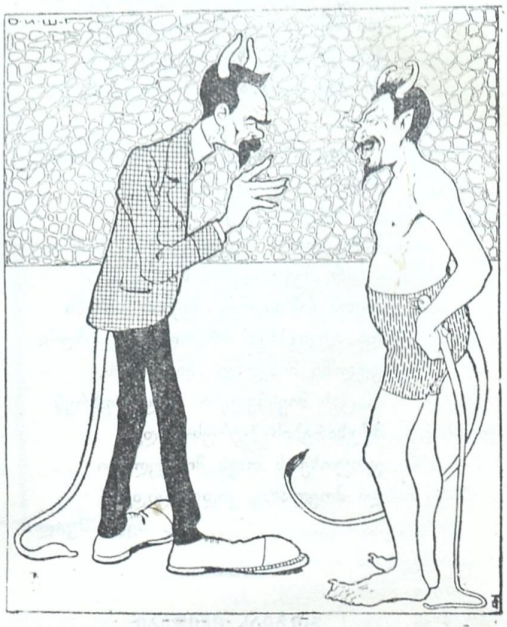

პოეტი.

(დუბროვსკისა)

მე აღარ ვუმღერ ბუნებისა მშვენიერებას,
აღარც სიყვარულს მომხიბვლელსა, მერწმუნეთ არა!
ჩემი სიმღერა ჰიმნი არი თავისუფლების,
რომელიც ხშირად თქვენ გსმენიათ ლ შორს მიმკვდარა.

* * *

განა ძალმიძს მე შევსტრფიალო მშვენიერებას,
მხიარულ ჰანგზე ავაჟღერო ჩემი სიმები,
როდესაც სუფევს ჩემს გარშემო ტანჯვა-წამება,
როდესაც ვხედავ მიწას ალბობს მაშვრალთ ცრემლები?

* * *

არა! ხან მოკლე, წუთიერი სიამოვნება,
მომხიბვლელ ჯადო ბუნებისგან გამოწვეული,
სამხიარულოთ ამ ტანჯულ გულს ვერ აატოკებს,
ტკბილ სიმღერასა არ წარმოშობს მშფოთვარე სული!

* * *

სულ სხვა, შორეულ, ყველასათვის უცხო
სიმღერას
დაჩაგრულთათვის სულში ვმალავ ობოლ-ოხერი
და რა დავაწყოს სასიამო მათთვის ჰანგებზე
თავისუფლება-სიყვარულზე ვმღერი და ვმღერი.

ნ. ჩხიკვაძე.

**) ეს ვადა შემთხვევითი არაა! მას მჭიდრო კავშირი აქვს წლევანდელ განსაკუთრებულ მოვლენებთან. საქმე იმაშია, რომ ამ წელიწადს მეორეთ დაბრუნდება ცნობილი გალლეის კუდიანი ვარსკვლავი (კომეტა), რომელსაც ასე მოუთმენლათ მოველით დღეს.

მუშებს შეუძლიათ გულდამშვიდებით იყვნენ!

ეშმაკი.

ორი ეშმაკი.

მერე. განა მარტო ახლა?! ეს ყოველთვის ასეა: ,,ურემი რო გადაბრუნდება, გზა მასუკან გამოჩდება''.

პირვ. ურემიც არის და ურემიც!

მეორე მაგიერში გზაც არის და გზაც! ახლა ვერის დალმართის ჩათავებას მგონი საათი სჭირდებბა. ყოველ ნაბიჯზე სტვენა, ტორმუზი და შეჩერებაა. ქვიშას ხომ აყრიან და აყრიან.

პირვ. ამბობენ, ცოტა მოტყდა ბელგიელი რაინდი ამ ინციდენტის შემდეგაო, მართალია?

მეორე. მოდი და ნუ მოტყდები! ვინც ამ წინაზე შამპანიურებით დაიმმობილა, ერთი მოხდენილი კატასტროფით ყველანი ისევ გადაიმმობილა. ეს ვერაფერი სასიამოვნო ამბავია.

პირვ. ახლა ამ გადასაჯდომ ბილეთებზე აუტეხა თურმე უპრავამ ერთი ვაი-უშველებელი.

მეორე. ვიინ?

პირვ. ვინა და ქალაქის სამმართველომ.

მეორე. ისემც ღმერთი მაგათ ოჯახს ააშენებს.

პირვ. კი დამიჯერე! ბატაილს გეფიცები!

მეორე. არა, ხატისოვი არ მომიკვდეს.

პირვ გეფიცები, გეფიცები თვით გიორგი გვაზავას შარლატანიზმს, გოთუას პარტიის კაცს, რომ უჩივლეს სუდში და შაური გადაახდევინეს.

მეორე. ეს მართალია რომ უჩივლეს, მაგრამ ამ საჩივარის დროს უპრავას საღათას ძილით ეძინა. რამდენჯერ გაახსენეს: ხალხნო, თვალი გაახილეთ, ბატონი დირექტორი ზურგზე დაგასკუპდათო, მაგრამ შენც არ მომიკვდე, нуль вниманія!

პირველ. მაშ ვინ იყო შენი აზრით ის ოჯახ აშენებული?

მეორე. ვინა და ვიღაც ქანანოვი. იმას სცოდნია, რომ ქალაქს ხელ-შეკრულობა აქვს ტრამვაისთან, რომლის ძალით დირექციას არ შეუძლია გადაოსაჯდომ ბილეთებზე წითელი ხაზები ჩხიკნოს. როცა გადასაჯდომ ბილეთს იყიდი, საითაც გინდა იქით გადაჯდები.

პირველ. აკი გითხარი! ეს ქანანოვი ქალაქის ვექილია. მას უპრავამ. თურმე, მიანდო ეს საქმე ეწარმოებია. იმნაც აწარმოვა და მოიგო...

მეორე. რაღაც არა მჯერა! რამდენი ხანია თფილისის **მოუსყიდელი** პრესა დირექციის ოინებს ამჟღავნებს, უპრავას უსაყვედურებს და თუ რამე გაკეთა, როგორ არ იტყოდა. სხვა რომ არა იყოს რა ალექსანდრ ივანიჩი გამოურევდა სადმე ,,რეჩში''.

პირველ. თურმე ფასების მომატების წინააღმდეგაც ყოფილა ჩაწერილი იმ ხელ შეკრულობაში.

მეორე. ვინ იცის, ვნახოთ ამის შესახებ რას იტყვის ის კურთხეული ქანანოვი. ჩვენ რამდენჯერ ვიკითხეთ, მაგრამ ქალაქის უპრავაში არავინ არაფერი არ იცის ამის შესახებ.

პირველ. კაცო, შენც დაიჯერებ ყველაფერს! რომ არც სცოდნოდათ ნუ თუ ერთხელ არ მოუხდებოდათ მუშტეიდიდან წყნეთის ქუჩაზე წასვლა?

მეორე. მერე?

პირველ. მერე და ისა, რომ, გაიგებდენ, თუ შაურის მაგივრათ როგორ გადააქუცავდენ რვა კაპეიკს.

მეორე. უკაცრავათ! უპრავის წევრები არც ერთ ჩეთს გაიღებდენ. პირიქით კანტროლიორებს უფასო ბილეთის მოთხოვასაც უშლიან: ჩვენ ხომ იცით ვინა ვართო!

პირველ. თუ კი ასეა, აბა საიდან უნდა შეეტყოთ, რომ ტრამვაის დირექტორი ასე მოურიდებლათ დაძვრება მოქალაქეთა ჯიბეებში.

მეორე. რასაკვირველია ის უფრო ადვილი გასაგებია, როდის აქვს მუსიო ბატაილს შამპანიურებით ვახშამი, მაგრამ ქალაქის მამებს როცა უჩვენებენ უსამართლობას, მაშინ მაინც უნდა მიაქციონ ყურადღება.

პირველ. ასეა თუ ისეა, მუსიო ბატაილს ცოტა რიხი დაეკარგა. გადასაჯდომ ბილეთის გაძველებურებაზე უკვე თანხმდება, თურმე.

მეორე. სამი საათის ვადით. ალბათ, როცა კონდუქტორი ბილეთს მოგცემს, ზედ დაწერს: თვეს, რიცხვს, საათსა და წუთებს, რომ მეორე კონდუქტორმა ბილეთის მიღების დროს გამოიანგარიშოს აღნიშნული ვადა.

პირველ მაშინ საჭირო იქნება ყველა კონდუქტორმა იტალიური ბუხგალტერია იცოდეს და თანაც საანგარიშო ჩოთქი ატაროს.

მეორე. რაღა მაინცა და მაინც იტალიური, განა ბელგიური კი არ იკმარებს?'..

პირველ. საზოგადოთ დიდი ადმინისტრატორი გამოდგა ეს ბატაილი. ძლიერ აადვილებს კონდუქტორების სამუშაოს.

მეორე. რეფორმატორია! თავდაპირველათ ბილეთებს ახვრეტინებდა, შემდეგ მეორე გვერდზე რაღაცებს ახატვინებდა, ახლა წითელ ხაზებს აკეთებინებს და ბოლოს დაუბრუნდება იმას, საიდანაც დაიწყო.

პირველ. არა, ზოგიერთი დაუფასებელი ცვლილება რომ შემოიღო, ამის უარყოფა ყოვლად შეუძლებელია.

მეორე მაგალითად?

პირველ მაგალითად ეს წითელი და ლურჯი ლენტები ქუდებზე. მარტო ეს რათა ღირს!

მეორე. დიახ, სწორეთ ასეთმა ,,ღრმა'' რეფორმებმა მოუმზადეს ბ ნ დირექტორს დამსახურებული გვირგვინი დიდებისა.

პირველ. უკეთ ვსთქვათ დაამზადებიეს გვირგვინები. არა?

სიზმარ-ცხადი.

—

ის ის იყო, განთიადსა
ფრთები უნდა გაეშალა,
გაჰფენოდა არე-მარეს,
სასიცოცხლო ეგრძნო ძალა;
  გაზაფხულსა საოქრწილოთ
არე უნდა მოეკაზმა,
ზედ ალმასებრ დასაქარგათ
ცას ეფრქვია აიაზმა;
  ბულბულს ცეცხლი სიყვარულის
ედებოდა მძლავრათ გულზე,
სურდა, მის წინ დამწვარიყო,
ვინც უტკბესი ჰყავდა სულზე...
  ის ის იყო, თვისი ქნარი
მგოსანს უნდა მოემართა,
სევდასა და ფიქრთა ღრუბელთ
გადასცემდა ნიავ-ქართა.
  ის ის იყო ნაკადულმა
აუმაღლა კილო ჩხრიალს
და ნიავმაც მოუხშირა
ფოთოლ-ბალახებზე შრიალს,—
  რომ უცებ მთის ჯურღმულიდან
მან ამოჰყო შავი თავი,

იყო ტლანქი, მეტის-მეტად
საზარელი სანახავი!
ფრთები ცისკენ აეწია,
რომ დაეხშო მზისა სხივი
და ქვეშეთში ჩაეთესა
სიბნელე და სუსხი ცივი.
გაირინდა არე მარე,
გაითოშა მინდორ ველი
და გაისმა ყოველ მხარეს
ყორნების ხმა საზარელი...
ვარდს ბულბული გაეყარა,
ნიავმა ხმა ჩაიკმინდა,
და მგოსანიც, ამის მოწმე,
გულსაკლავათ აქვითინდა.

ნ. ზომლეთელი.

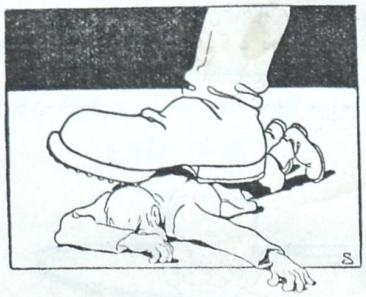

გურული სცენა.

საკალანდო სადღეგრძელო.

მომილოცავს წარსული ახალ-წელიწადი, ღმერთმა მშვიდობით გაგითენოს, ბევრი დიესარი ათი-ათას უკლისათ, ყველაი რომ კარგათ გყოლოდეს. ღმერთმა გიცოცხლოს და ნუ მოგიშალოს ჩვენი ვერძის ნაჩანიკის თავი. ააშენა ღმერთმა, ნამეტარი კაი კაცია, პაწეს კი შეგაგინებს, მარა ქე მაინც არ შეგაპაღურებს. სხვა თუ ოთხში ამოგიღებს, მიცვალებულს საფლავში არ დაიყენებს და ცოცხალს სახლში ყრის ძვალებს ამოგართმევს, მცელში ტულიპს ჩაგიქცევს, არც იმას ეტყვის რამეს—პაწეი კიდეც იმასიქს, ან კი რა გასამტყუნარია—შენი მეზობელი თუ არ შეგიცოდვებს, მას რა ენაღვლება!

ამ მეორე ჭიქით ადღენძელოს გურული დელიყანდი ბიჭები—ბრაწი მეგრელ სტრაფნიკებს, გამოგვიყვანეს სრცხვილიდგან—ამ ჩვენმა ბიჭებმა ცხრაი მტკაველა მეტი გუუხტენ, ცემა უკეთესი იციან, გინება და დაჭირვა.

ამ მესამე ჭიქით კი მინდოდა სადღენძელო დამელია, მარა იმფერი რაცხა გამახსენდა, რომ არ შეიძლება შესანდოზარი არ დავლიო. ღმერთო და წმინდაო ბასილ, დღეის დღეს გაწბილება არ შეიძლება, სხვა დღეს თუ არ გეყურებოდა ჩემი, დღეს ბედობა დღეს მაინც გეიგონე და მისი სული შეიწყალე და საუკუნო ნეტარება მიეცი, იმას ვინცხამ ჩემი ცოლის ნამზითი ნოხი, ფარდაგი, კაპანაი, თოხი და წალდი წეიღო კანცელარიაზე და დრამა ფულში გამიყიდა. მე აბდალაი კაღამ გამაბრიყვეს. კაღამ დამაჯერეს. ხუცები არ ვარგაო, ვარგა არა სულის კაცები მაგინია თურმე—მეც შევეცოდე და ჩემი ცოლიც, ნოხს და ფარდაგს გარეკა და ბერტყა უნდოდა, კაპანაი მოსაკალავი იყო—სა იყო ახლა იმის ფარა—თოხი აღარ მაქ და წალდი, თუ მივაწიე, გამარტებაზე მუშაობა აღარ დამჭირდება, წამოვწობი ჩრდილში და ძილით გავძღები. მეც, მარა მასაც აგერ შეეიტყობ, წრეულს რა ჩემი მუცლის ტკივილს წეიღებს. აბა ასე, არე კაცმა მიიკლოთ, ღმერთმა აცხონოს ხუცები.

ნიორი.

13 დეკემბრიდან თფილის გამოდის სალიტერატურო ჟურნალი

„სპხივი“

მიიღება ხელის მოწერა 1910 წ. თფილისში: ი. კალაძის სტამბაში ვნლიამი'ოვის ქუჩა № 6 და ვ. კადიდასთან წიგნის მაღაზია „ალბიონ-“ში კეროჩნი ქუჩა № 9 პროვინციაში—ქ ოთაისში—წიგნის მაღაზია—„იმერეთში“ ის. კვიტარიძესთან. სამტრედიაში რკ. გზ. შკოლაში—გ. მახარაძესთან ოზურგეთში—მ. თალაკვაძესთან; ზიაოურაში—ვ ხუროძესთან ჩოხატაურში—ს. თავართქილაძესთან, ხიდისთავში—ე. ლომთათიძესთან და სხვა.

წერილები და ფული ამ აღრესით უნდა გამოიგზავნოს: Тифлисъ Типографію „Печатное дѣло“ Беляминовская № 6 **Поліевкту Ант. Калан-дадзе.**

იყიდება „შრომის“ სტამბაში

და აგრეთვე კაეგზავნებათ მსურველთ:

1) „ეშმაკის მათრახი“ 1907 წლისა 13 ნომერი ერთად შეკერილი. . . . 1 მ. 30 კ.

2) „ეშმაკის მათრახი“ და „მათრახი“ 1908 წლისა, 35 ნომერი ერთად შეკერილი . . . . . 2 — 50

3) „ალმანახები“: აკაკი, ეშმაკი, ჯოჯოხეთი, ეშმ. მათრ., და ტარტაროზი, —სულ 10 ნომერი ერთად შეკრული . — 50

4) „ქრისტინე“, ოთხ მოქმედებიანი დრამა ე. ნინოშვილის მოთხრობიდან პ. ირეთელისა . . . . . — 20

ვინც პროვინციებიდან გამოიწერს და ღირებულ ფასს გამოგზავნის, ფოსტის გასაგზავნი ფული არ გადახდება.

მსურველმა უნდა მიმართოს „შრომის“ სტამბაში, ვასო ბოლქვაძეს. ფულის მაგივრად ფოსტის მარკების გამოგზავნაც შეიძლება.

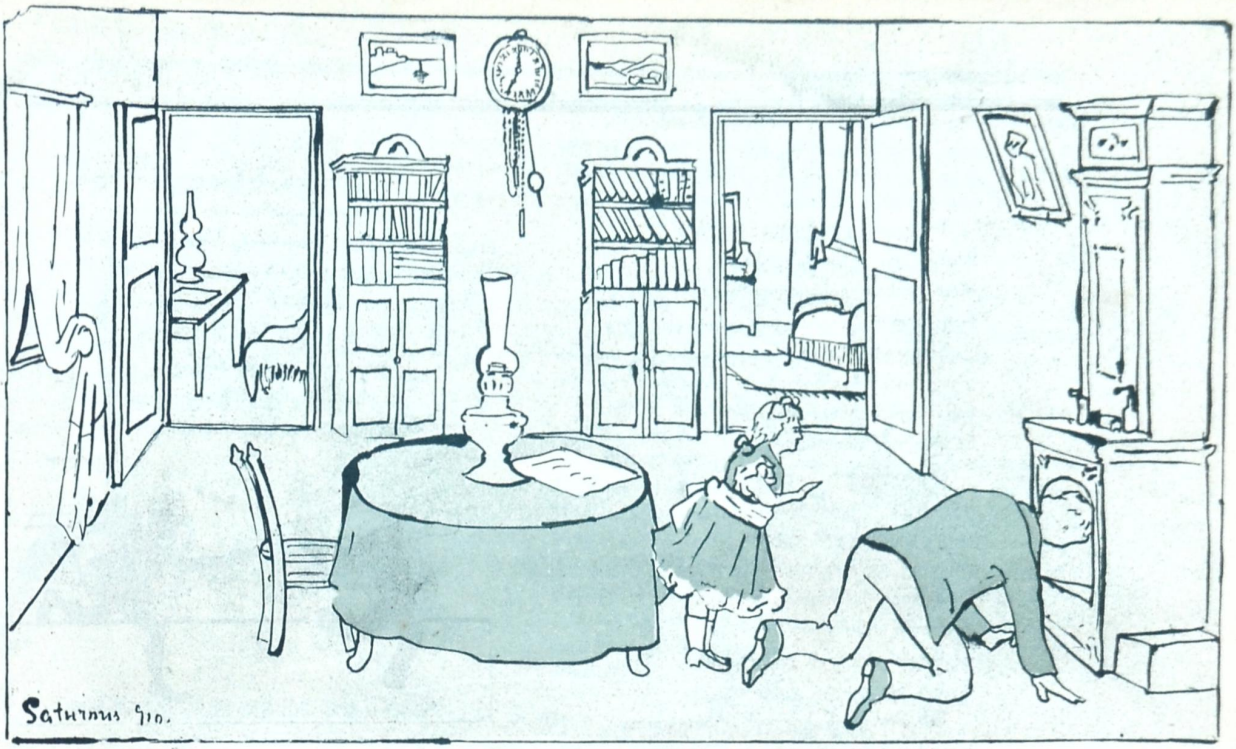

ქართველი „პატრიოტის“ ოჯახში.

— პაპა! ზაცემ ტი სმოტლის ვ პეცკუ? პაზალ?

— ნეტ დეტოჩკა! „ზაკავკაზიე პიშეტ, ჩტო კომეტა ლუჩშე ვიდნა ჩერეზ ტრუბუ. ნო...

სამტრედიის საფოსტო განყოფილება.

პირველი. რისთვის მოსულხარ, ძმობილო?

მეორე. შვიდ კაპიკიანი მარკა მინდა და შვიდი საათია აქა ვდგევარ.

შ ა რ ა დ ა.

—

ზოგჯერ კედლებსა უდებენ
მძიმეს და უზარმაზარსა,
ოთხკუთხად განაკვერთხავსა
თავ ბოლო გადანაჭარსა..
ზოგჯერ, ზოგიერთ გვამებსა
თვალშიაც ჩაეჩხირება...
(ეს იმათ, ვისაც თავისი
ნაკლი არ დაეტირება)
აი პირველი ნაწილი
ეშმაკურ ამოცანისა...
(ასემც დაიქცეს ოჯახი
მისი აქ გამომგზავნისა!)
შემდეგ საჭირო გაგვიხდა
ქორონიკონი ცალპირი,
ექვსჯერ ასეულს დახატავს
ბევრი არ უნდა ჯახირი.
მას მოსდევს ველურ ცხოველთა
ორგანო, მოსახმარელი..
(ხშირათ გაიხმარს ყმაწვილიც
პირისა დამაბანელი.)
ქვემოთ გვჭირია ფრინველი
გარეული და მცურავი..
(უკანა ასოს მოწყვეტა
არ დარჩეს დასამდურავი)
ფრინველსა ამას დაერთოს
ყვავილი ადრე ვლენილი
უკულმა დანაწერავი,
ბუჩქის ძირს გადაფენილი.
შემდეგ და საბოლაოთა,
(თავს შემოიდგით ხელები,
გულმოდგინებით მონახეთ
რკინისა ფეხსაცმელები.
მოსწყვიტეთ ასო პირველი
და რაც გადარჩეს ბოლოსა,
აღნიშნულ წესით და რიგით
სხვებს უნდა მიეყოლოსა.
შესდგება, დაიხატება,
აქ გვამი თქვენგან ცნობილი,
მუშების «მორჯულებაში»
გამობრძმედ გამოწრთობილი!
ძველათ თამამი, შემტევი,
დღეს ლაგამ ამოდობილი,
ჩვენი ,,ქალაქის მამების‘‘
მეგობარი და ძმობილი.
დღეს დანაწუნი, გუშინ კი
რეფორმატორად ხმობილი.
მოუსყიდველი პრესისგან
თაობაშივე გმობილი.
(დეპეშაც გაგვეგონებათ
იმისთვის გამოცხობილი.)
ამ ქვეყნიური არ არის,
უცხოეთს აღზრდილ შობილი,
პურიშკევიჩის არ იყოს
პირს საყვირ გამორჭობილი
რა გავაგრძელოთ, გმირია,
თფილისში კარგათ ცნობილი.
თუ ვინ ვერ ახსნა, ცხადია
ჭკუა აქვს გადაღმობილი.
მაგრამ მგონია სულყველას
გექნებათ გამოცნობილი.

კოლო.

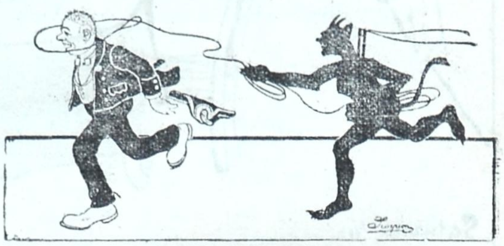

ეპისტოლე გურიიდან.

(საკითხავი პირველი)

„ხელში მიპყრია ბრძანება
წყეული ეშმაკისაო,
ანგარიშსა მთხოვს—ვაახლებ
ამ ჩვენი გურიისაო“!

ბიძია ჩემო ეშმაკო!

მოგილოცავ წარსულ ახალ წელს! გისურვებ, ეს წელიც შენთვის ისეთი ნაყოფიერი და მოსავლიანი ყოფილიყოს, როგორიც წარსული იყო. გისურვებ... მაგრამ შენც იცი კარგათ, მე შენთვის რაცა მსურს. მაშ დავიწყოთ პირდაპირ.

დავიწყოთ ოზურგეთიდან. ის ისევ იქ არის. მოგეხსენება და გაგეგონება ძველი ანდაზა. ჭკვიანისაგან თქმული: „ქვეყანა ვნახე უძაღლო და შიგ უჯოხოთ გავიარეო?“ რომ მოვლო კიდით კიდემდე ზურგი ქვეყნიერობისა, ამდენ ძაღლებს მგონი ერთად ვერსად ვერ შეხვდები. მერე რა ჯიშის გინდა, რომ აქ არ იყოს: «შემპარავი», «კოჭს ქვეშ მკბენარი», „წუწკი“, „დრუნჩა“, „მაბეზღარი“, «აბეზარი», „მყეფარი“, „წუწკნა“, „მლოკავი“, «მსელეპავი», „კრეჭია“, «ღრეჭია», «ბზუილა», «ტყუილა», „ყმუილა“, «ქურდა», «ხურდა», „მურდა“, ერთი სიტყვით იმდენი სხვა და სხვა ჯიშის და «ნოგროის» არის, რომ მე კი არა მათი ჩამოთვლა კვირიკეთელ ნადირაგუნევ ტარტარენსაც კი გაუჭირდება. ეს ხომ ასეა, მაგრამ ეგ საწყლები იმდენზე დაბეჩავებულ დამონებულნი არიან, რომ მათი უჯოხოთ მოგერება მხოლოთ შინაურს უჭირს, თორემ გარეშეები მათ უჯოხოთაც გმირულათ შეხვდებიან და ზოგს აყმუილებენ, ზოგს კიდევ აწუწუნებენ.

«ქუცი, ქუცი, შე საბრალო მურია!»
ნუ გაშინებს, გეცხოს პირზე მურია.

მართალია ეშმაკი გულთამხილავი ხარ და „არა არის-რა დაფარული შენს წინაშე‘‘, მაგრამ დიდათ შეცდები რომ იფიქრო, ესენი წინათაც ასე ფრთხალები ყოფილიყვნენ. სრულებითაც არა! იყო დრო, ამათაც შეეძლოთ «აყმუილ-აწკავწკავება» როცა მათ რუსა რამეს შეკადრებდა. მგელსაც მია-

შურებდნენ ხოლმე, მაგრამ მას შემდეგ, რაც მგელმა ტურებს ჯოხი უკურთხა და ტაქტიკა დაუდასტურა, ეს მყეფარებიც დაჭკვიანდენ და დამშვიდდენ და ტურებმა ჯოხი გადააგდეს და თავიანთ მყეფარებს მარტო „ციც“-ით ამუნჯებენ.

რა გინდა, რომ ახლა აქ აკრძალული ხილი არ იყოს. იმ დროს უნდა გაიცინო, როცა მას ეცინება, იმ დროს უნდა იტირო, როცა ის ტირილის გუნებაზეა; ის უნდა წაიკითხო, რაც მას მოსწონს; იმასთან უნდა გაიარო, ვინც მას ეპიტნავება; იმას უნდა ასვა და აჭამო, ვინც მისი სატრფიალოა. იმ ფერის ტანისამოსი უნდა ჩაიცვა, რაფერიც მას უყვარს; შვილი მას უნდა მიაბარო აღსაზრდელათ, ვინც მისი მეგობარ-დამხმარეა! ასე რომ აქ...

ძაღლი.

წერილები რედაქციის მიმართ.

ბ. რედაქტორო!

ვიქ. ღლონტი სამედიატორო სამართალში იწვევდა ბ. ტლინკაძეს და ერთ-ერთ მედიატორეთ თავის მხრით მე მასახელებდა. თუმცა დარწმუნებული ვიყავი, რომ თუ სამედ. სასამართლო ისეთ განაჩენს არ გამოიტანდა, როგორიც სურს ბ. ტლინკაძეს, არც მე, არც სხვას ჩრდილს მოცხებულათ არ დამტოვებდა, მარა იმას კი ვერ წარმოვიდგენდი, თუ ჯერ კიდევ მედიატორების მიერ თავმჯდომარის არჩევამდე ბ. ტლინკაძე დაიწყებდა ჭორების გავრცელებით ჩემი სახელის ტალახში მოსვრას, ვინაიდან ბ. ტლინკაძემ ეს ჩაიდინა და ჩით წინ და წინვე სახელი გაუტეხა სამედიატორო სასამართლოს გადაწყვეტილებას, ამიტომ სამედ. სასამარ. წევრობაზე უარს ვაცხადებ. ვსთხოვ ვიქ. ღლონტს ჩემ მაგიერ სხვა აირჩიოს მედიატორეთ და მით დამიფაროს მე მოსალოდნელ მომავალ შეურაცხყოფისაგან.

გ. ი.

ბატონო რედაქტორო!

უმორჩილესათ გთხოვთ ამ წერილს ადგილი დაუთმოთ თქვენს პატივ-ცემულ ჟურნალ „მათრახ-სალამურში მე, მეოცდა ხუთეა ნომერში გამოვიწვიე სამედიატორო სამართალში და თითქმის თანახმობას მიცხადებდა: ოღონდაც თითონ აცხადდება და რწმუნებულს ასახელებდა მაგრამ მე რწმუნებულს არ გაულანძღივარ და არც-მაქს იმასთან საქმეი ოღონდაც მე, გ-ლი. უნდა გამამყვეს თავათ დღიდან ამ წერილის გამოცხადებისა ვადას ვაძლევ სამ-დღესა სადაც ამ სამ დღეში უნდა ბოლო მელოს ამ ჩვენს საქმესა და უკვე თუ არ გამოცხადდა მაშინ მე უფლებას ვიტოვებ. რომ ყოველიფრივ უწოდო. გ-ლი. სა . კოჯდ. სანდრო პაპინაშვილი.

რედაქციისაგან:

ეს წერილი იბეჭდება უცვლელათ. აქედან ცხადია ბ ნს სანდრო პიპინაშვილს აინტერესებს ჩვენი კორესპოდენტის („გ—ლი“) ვინაობის გაგება და არა იმ ბრალდების უარყოფა, რომელიც მის წინააღმდეგ იყო მოყვანილი. ამიტომ, ნურას უკაცრავათ ბ-ნ პაპინაშვილთან, თუ „გლ—ი“ თავის ვინაობას ვერ აცნობებს.

ეშმაკის შენიშვნა. კორესპოდენტის ვინაობის ძიება არც უნდა ეხალისებოდეს ბ-ნ პაპინაშვილს, რადგან იმის გაცნობას შეიძლება სხვა „რამაც“ მოყვეს და ეს სხვა რამე ერთი ზედმეტი საბუთი იქნება მის წინააღმდეგ...

მათრახის ფოსტა.

ფოთი. მიმქრალს. გაქრა.

ხორაგოული. აზატს. თქვენ იწერებით საყვედურს სკოლის ზედამხედველზე და იმას კი არ აღნიშნავთ, რა დანაშაული მიუძღვის.

ხონი. პლებეიშვილს. თქვენი მესტვირული ვერ დაიბეჭდება ჩვენგან დამოუკიდებელი მიზეზის გამო.

ტფილისი. ვ. კ—ს. რედაქციამ დიდის სიამოვნებით წაიკითხა თქვენი ნაწარმოები და იმ დასკვნამდე მივიდა, რომ სწორეთ თქვენს არსებაში მოუყრია თავი მთელი ქვეყნის მუზებს და არ არის არავითარი საბუთი ვიფიქროთ, რომ ეს პატივცემული მდგმურები როდისმე მოისურვებენ, შეიცვალონ თავისი წინა ანბანი და „მანიკან“ „ბანზე“ გადავიდენ.

ამ მოსაზრების დასასურათებლათ ნებას ვაძლევთ ჩვენს თავს მოვიყვანოთ ერთი, მხოლოდ ერთი კუპლეტი თქვენი პოემიდან:

„თავზე გხურავს კატელოკი,
ვისთან შეკარი ბლოკი...
გშვენის როგორც ბოლოკი
ხომ კი, ხომ კი, ხომ კი“.

დარწმუნებული ვარ თქვენც სავსებით დაეთანხმებით ჩვენს მოსაზრებას. ხომ კი, ხომ კი, ხომ კი?

მერვა. დაჩხირს. თქვენი „შარადა“ ვერავინ გაიგო, რადგან მეგრულის მცოდნე რედაქციაში არავინ აღმოჩნდა.

სამხთო (გურია) ბ. ლომაძეს. უმჯობესია „მეჩექმეებსა და სოფლის მედუქნეებს“ თქვენდამი დიდი პატივისცემა სხვა გზით გადაუხადოთ. ასეთი ლექსის დაბეჭდვა არაფერი ეღირება, ხოლო დაწერა კი, ერთი მათრახის კუდი.

ევლახი. ვიციძეს. თქვენ შეიძლება იცით, მაგრამ საჭიროა ჩვენც გაგვაგებიოთ: რის დაწერა გსურდათ.

მათხოჯი. „არწივს“. რედაქციამ უნდა იცოდეს საქმის გარემოება.

დაიბეჭდა და გამოვიდა გასასყიდათ

კ. პ. კანდელაკისა

კოოპერაცია

თეორია, ისტორია და პრაქტიკა

წიგნის გამოწერა შეიძლება მხოლოდ ნაღდფულზე შემდეგის ადრესით: *Тифлисъ, Типографія Шрома В. К. Болквадзе.*

ვინც არა ნაკლებ 50 ცალისა გამოიწერს, დაეთმობა 25%.

ვისაც სურს პროვინციებიდან თითო ცალი გაიწეროს, შეუძლია გამოგზავნოს შვიდი შაურის მარკები და ამ ფასში მიიღებს თავის ადრესზე.

წელიწადი **1910 წლისათვის** მეოთხე.

მიიღება ხელის მოწერა
ყოველ-კვირეულ იუმორისტულ ჟურნალზე

ვინც ამ თავიდან გამოიწერს ჟურნალს და მთელი წლის ფასს შემოიტანს აგვისტოს პირველ რიცხვებში ჟურნალთან ერთათ

პრემიათ გაეგზავნება
ახალი პრეგული

ამ კრებულში მოთავსებული იქნება: დეკლსები, მოთხრობები, იუმორისტული ნაწარმოებნი და სხვ. როგორც ორგინალური ისე ნათარგმნი.

წიგნი 300 გვერდიანი იქნება, მოზრდილი ფორმატის და ეღირება 1 მ.

მონაწილეობას მიიღებენ ჩვენი ახალგაზდა მწერლები და პოეტები.

ჟურნალის ფასი მთელი წლის **სრულად უნდა აუცილებლათ შემოიტანონ პირველ ივნისამდე.** ვინც ამ დრომდე სრულად ვერ შემოიტანს პრემიას ვერ მიიღებს. ფულის შემოტანა შეიძლება ნაწილ-ნაწილათ: პირველათ 2 მ. 50 კ. დანარჩენი 2 მ. 50 კ. პირველ ივნისამდე.

1910 წლის 1 იანვრიდან ჟურნ. „მათრახ“ და სალამური“ გამოვა იმავ შინაარსით. რედაქცია ეცდება გაუმჯობესოს ჟურნალი. მონაწილეობას მიღებენ: **ა. ხიანი, ბლიეკგაძე, განჯის-კარელი, ეშმაკი, გოლდმარი, ზომლეთელი, თურდოს ბირელი, ისსამანი, კენტი, ლეწხუმელი, მალაქიაშვილი, პატნა, ტ. რამიშვილი, რუხაძე, რუშაგელი, ტუქსიშვილი, ფონ-ტეფო, ქუჩიშვილი, შხანკოლა და სხვანი.**

ჟურნალი წლიურათ ღირს 5 მ. თვიურათ 50 კ. ცალკე ნომერი 10 კ

ფულის გამოსაგზავნი ადრესი: Тифлисъ Типографія Т-ва „Шрома“ Василію Караманович Болквадзе.

ელექტრო-მბეჭდავი ამხ. „შრომა“ რუს. ქ. № 3. რედაქტორ-გამომცემელი ე. ტუბაბული ძე.